

240041 - Economia i Empresa

Unitat responsable: 240 - ETSEIB - Escola Tècnica Superior d'Enginyeria Industrial de Barcelona
Unitat que imparteix: 732 - OE - Departament d'Organització d'Empreses
Curs: 2013
Titulació: GRAU EN ENGINYERIA DE MATERIALS (Pla 2010). (Unitat docent Obligatòria)
GRAU EN ENGINYERIA EN TECNOLOGIES INDUSTRIALS (Pla 2010). (Unitat docent Obligatòria)
GRAU EN ENGINYERIA QUÍMICA (Pla 2010). (Unitat docent Obligatòria)
Crèdits ECTS: 6 Idiomes docència: Català, Castellà

Professorat

Responsable: LUCAS PHILIPPE VAN WUNNIK

Competències de la titulació a les que contribueix l'assignatura

Específiques:

1. Coneixement adequat del concepte d'empresa, marc institucional i jurídic de l'empresa. Organització i gestió d'empreses.

Generals:

2. EMPRENEDORIA I INNOVACIÓ: Conèixer i comprendre l'organització d'una empresa i les ciències que regeixen la seva activitat; capacitat per comprendre les regles laborals i les relacions entre la planificació, les estratègies industrials i comercials, la qualitat i el benefici.
3. SOSTENIBILITAT I COMPROMÍS SOCIAL: Conèixer i comprendre la complexitat dels fenòmens econòmics i socials típics de la societat del benestar; capacitat per relacionar el benestar amb la globalització i la sostenibilitat; habilitat per usar de forma equilibrada i compatible la tècnica, la tecnologia, l'economia i la sostenibilitat.

Metodologies docents

1. Docència presencial (60h)

· A cada lliçó de l'assignatura, es presenta una eina econòmica (concepte, model) i s'analitzen amb aquesta fets de l'actualitat o dades estadístiques (aplicacions). D'aquesta manera, es pretén que l'estudiant pugui percebre la utilitat d'aquesta eina, entendre-la millor i interpretar la realitat i actualitat econòmica amb l'ajuda d'aquesta.

· Cada una de les lliçons comprèn doncs:

- (i) Una exposició teòrica per part del professor.
- (ii) Una part d'exercicis i problemes.
- (iii) Una part d'aplicació de la teoria: comentari/anàlisi de l'actualitat econòmica o de dades econòmiques (classe expositiva amb la participació dels alumnes).

2. Activitat no presencial de l'estudiant (90h)

- Participar en un debat sobre un tema econòmic.
- Elaborar treball comú.
- Elaborar treball individual.
- Estudi de continguts relacionats amb el que s'ha vist a les classes (estudiar exàmens, fer problemes i exercicis, realitzar lectures complementàries, etc.).

Objectius d'aprenentatge de l'assignatura

L'objectiu central de l'assignatura és proveir a l'estudiant d'eines bàsiques d'anàlisi econòmic per poder comprendre les

240041 - Economia i Empresa

possibles influències de l'entorn econòmic sobre l'empresa. Aquest coneixement és important pel futur enginyer com a empleat, com a empresari i també com a ciutadà.

Es pretén que a l'acabar l'assignatura, l'estudiant:

Objectiu 1: Sigui capaç de descriure els diferents tipus d'empreses que existeixen i les seves formes de finançament.

Objectiu 2: Posseeixi un vocabulari bàsic de comptabilitat (balanç de situació, compte de pèrdues i guanys, actiu, passiu, patrimoni net, beneficis, amortitzacions, etc.).

Objectiu 3: Posseeixi un vocabulari bàsic de l'economia (cost d'oportunitat, oferta i demanda, elasticitat-preu de la demanda, dèficit públic, deute públic, PIB, creixement econòmic, PIB potencial, output gap, inflació, IPC, atur, NAIRU, productivitat, etc.).

Objectiu 4: Resolgui problemes i exercicis bàsics d'economia i comptabilitat (oferta i demanda, oferta agregada i demanda agregada, balanç de situació, PIB, etc.).

Objectiu 5: Sigui capaç d'analitzar i interpretar esdeveniments econòmics i propostes de política econòmica amb les eines econòmiques proporcionades.

Objectiu 6: Identifiqui les variables d'entorn que poden influir a l'empresa.

Objectiu 7: Sàpiga on trobar i com utilitzar la informació econòmica (premsa no especialitzada, INE, Informe del Desenvolupament Humà, OCDE, EUROSTAT, Banc Mundial, FMI, etc.).

Objectiu 8: Tingui la capacitat d'escriure i argumentar amb major criteri sobre temes econòmics.

Hores totals de dedicació de l'estudiantat

Dedicació total: 150h	Grup gran/Teoria:	40h	26.67%
	Grup mitjà/Pràctiques:	20h	13.33%
	Grup petit/Laboratori:	0h	0.00%
	Activitats dirigides:	0h	0.00%
	Aprenentatge autònom:	90h	60.00%

240041 - Economia i Empresa

Continguts

PART I: CONCEPTES I EINES BÀSICS D'ECONOMIA I D'EMPRESA

Competències de la titulació a les que contribueix el contingut:

1. Escassetat i necessitat d'escollir

Dedicació: 10h

Grup gran/Teoria: 3h
Grup mitjà/Pràctiques: 1h
Aprentatge autònom: 6h

Descripció:

- Concepte d'escassetat i les seves implicacions (necessitat d'escollir i cost d'oportunitat)
- Eina per il·lustrar l'escassetat i l'eficiència : la frontera de possibilitats de producció
- Il·lustrar amb la frontera de possibilitats de producció un cas molt senzill on es demostren els avantatges de l'especialització i el intercanvi (principi de l'avantatge comparatiu)

Objectius específics:

3, 4, 5

2. Oferta i demanda

Dedicació: 15h

Grup gran/Teoria: 4h
Grup mitjà/Pràctiques: 2h
Aprentatge autònom: 9h

Descripció:

- Concepte de mecanisme de mercat
- Concepte de competència perfecta
- Eina per il·lustrar el concepte de mecanisme de mercat: les corbes d'oferta i demanda
- Il·lustració, amb el gràfic de l'oferta i la demanda, de la introducció d'un preu màxim o mínim en un mercat competitiu.

Objectius específics:

3, 4, 5

240041 - Economia i Empresa

<p>3. Elasticitat-preu de la demanda</p>	<p>Dedicació: 10h</p> <p>Grup gran/Teoria: 3h Grup mitjà/Pràctiques: 1h Aprentatge autònom: 6h</p>
<p>Descripció:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Concepte d'elasticitat-preu de la demanda - Altres elasticitats de la demanda i elasticitat-preu de l'oferta - Relació entre l'elasticitat-preu de la demanda i els ingressos totals - Relació entre les elasticitats-preu de respectivament la demanda i l'oferta i la incidència dels impostos <p>Objectius específics:</p> <p>3, 4, 5, 6</p>	
<p>4. Virtuts i limitacions dels mercats</p>	<p>Dedicació: 10h</p> <p>Grup gran/Teoria: 3h Grup mitjà/Pràctiques: 1h Aprentatge autònom: 6h</p>
<p>Descripció:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Les tres funcions del preu en una economia de mercat (informar, incentivar i racionar) - Concepte de la mà invisible - Fallides microeconòmiques del mercat (competència imperfecta, externalitats, bens públics, recursos comuns) - Les 4 estructures de mercat: competència perfecta, monopoli, oligopoli, competència monopolística <p>Objectius específics:</p> <p>3, 4, 5, 6</p>	
<p>5. La empresa: concepte i classes d'empresa</p>	<p>Dedicació: 15h</p> <p>Grup gran/Teoria: 4h Grup mitjà/Pràctiques: 2h Aprentatge autònom: 9h</p>
<p>Descripció:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Naturalesa de l'empresa - Tipus i formes jurídiques de l'empresa - Formes de finançament de l'empresa - Comptes anuals (fonaments) <p>Objectius específics:</p> <p>1, 2, 4</p>	

240041 - Economia i Empresa

PART II: ENTORN MACROECONÒMIC DE L'EMPRESA

Competències de la titulació a les que contribueix el contingut:

PART II A: DADES MACROECONÒMIQUES

Competències de la titulació a les que contribueix el contingut:

6. Els pressupostos de l'Estat

Dedicació: 10h

Grup gran/Teoria: 3h
Grup mitjà/Pràctiques: 1h
Aprentatge autònom: 6h

7. Indicadors macroeconòmics I: PIB

Dedicació: 15h

Grup gran/Teoria: 4h
Grup mitjà/Pràctiques: 2h
Aprentatge autònom: 9h

8. Indicadors macroeconòmics II: taxa d'atur i taxa d'inflació (amb l'IPC)

Dedicació: 5h

Grup gran/Teoria: 1h 30m
Grup mitjà/Pràctiques: 0h 30m
Aprentatge autònom: 3h

PARTE II. B: TEORIA MACROECONÒMICA

Competències de la titulació a les que contribueix el contingut:

240041 - Economia i Empresa

<p>9. L'oferta agregada i la demanda agregada</p>	<p>Dedicació: 15h</p> <p>Classes teòriques: 4h Classes pràctiques: 2h Aprentatge autònom: 9h</p>
<p>Descripció:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dos costats del conjunt de l'economia (oferta agregada i demanda agregada) i dos horitzons temporals (curt termini i llarg termini) - Dos escoles: clàssics vs. keynesians - Conceptes de PIB potencial, output gap, NAIRU, atur cíclic i atur estructural. - Corba de demanda agregada - Corba d'oferta agregada a curt termini - Corba de oferta agregada a llarg termini <p>Objectius específics:</p> <p>3, 4, 5, 6, 8</p>	
<p>10. Creixement econòmic a llarg termini i productivitat</p>	<p>Dedicació: 5h</p> <p>Classes teòriques: 1h 30m Classes pràctiques: 0h 30m Classes laboratori: 3h</p>
<p>Descripció:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Estudiar els determinants de l'oferta agregada en el llarg termini (el que determina la capacitat de producció d'un país) - Productivitat i benestar econòmic - Determinants de la productivitat - Funció de producció agregada - Paper de l'emprenedoria i la innovació <p>Objectius específics:</p> <p>3, 4, 5, 6, 8</p>	
<p>PARTE II. C: POLÍTICA MACROECONÒMICA</p>	
<p>Competències de la titulació a les que contribueix el contingut:</p>	

240041 - Economia i Empresa

<p>11. La política fiscal</p>	<p>Dedicació: 5h</p> <p>Grup gran/Teoria: 1h 30m Grup mitjà/Pràctiques: 0h 30m Aprentatge autònom: 3h</p>
<p>Descripció:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Com el govern pot influir a la demanda agregada amb els instruments fiscals (impostos i despeses) - Política fiscal discrecional i els seus inconvenients - Estabilitzadors automàtics - Saldo pressupostari cíclic i estructural <p>Objectius específics:</p> <p>3, 4, 5, 6, 8</p>	
<p>12. Diner i bancs comercials</p>	<p>Dedicació: 15h</p> <p>Grup gran/Teoria: 4h Grup mitjà/Pràctiques: 2h Aprentatge autònom: 9h</p>
<p>Descripció:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Definició de diner i dels agregats monetaris (M0, M1, M2) - La creació de diner pel banc comercial (multiplicador bancari i multiplicador monetari) <p>Objectius específics:</p> <p>3, 4, 5, 6, 8</p>	
<p>13. Banc Central i política monetària</p>	<p>Dedicació: 10h</p> <p>Grup gran/Teoria: 3h Grup mitjà/Pràctiques: 1h Aprentatge autònom: 6h</p>
<p>PARTE III: L'ENTORN DE L'EMPRESA</p>	
<p>Competències de la titulació a les que contribueix el contingut:</p>	

240041 - Economia i Empresa

14. L'entorn de l'empresa: entorn general i entorn específic	Dedicació: 10h Classes teòriques: 3h Classes pràctiques: 1h Aprentatge autònom: 6h
<p>Descripció:</p> <ul style="list-style-type: none">- Distingir les dues dimensions de l'entorn: general (polític-legal, econòmic, social, tecnològic) i específic- Anàlisi PEST (fonaments)- Anàlisi de les 5 forces de Porter (fonaments)- Aplicació a casos d'empresa <p>Objectius específics:</p> <p>3</p>	

240041 - Economia i Empresa

Planificació d'activitats

ACTIVITATS DE TREBALL PRESENCIAL

1. CASSE MAGISTRAL (TEORIA I APLICACIONS)

Descripció:

Exposició de continguts (teoria i aplicacions de la teoria a l'actualitat econòmica) per part d'un professor.

Material de suport:

- Capítols del llibre d'economia utilitzats (veure bibliografia bàsica).
- Fitxes explicatives de les diferents eines econòmiques a la guia de treball (disponible a la copisteria o a l'Atenea).
- Aplicacions a la guia de treball (disponible a la copisteria o a l'Atenea).
- Fotocòpies (disponibles a l'Atenea).
- Diapositives utilitzades pel professor (disponibles a l'Atenea).
- Lectures de recolzament (articles de premsa...) (disponibles a l'Atenea).

Objectius específics:

1, 2, 3, 4, 5, 6

2. RESOLUCIÓ D'EXERCICIS I PROBLEMES EN CLASSE

Descripció:

Resolució d'exercicis i problemes per part del professor amb la col·laboració dels alumnes.

Material de suport:

- Fotocòpies (disponibles a l'Atenea).
- Diapositives utilitzades pel professor (disponibles a l'Atenea).
- Preguntes curtes, problemes i exercicis de la guia de treball (disponible a la copisteria o a l'Atenea).

Objectius específics:

2, 3, 4, 6

3. ACTIVITATS D'AVUACIÓ

Descripció:

Conjunt de proves escrites (prova parcial i prova final) que ha de realitzar l'estudiant (teoria, conceptes, exercicis, comentaris de text).

Material de suport:

S'avisarà a l'estudiant quina part de cada prova es podrà realitzar amb material de suport d'ús individual (calculadora, llibre, guia de treball, apunts, etc.) i quina part sense material de suport.

Descripció de l'entregable esperat i vincles amb l'avaluació:

Examen escrit resolt.

Objectius específics:

1, 2, 3, 4, 5, 6, 8

240041 - Economia i Empresa

ACTIVITATS DE TREBALL AUTÒNOM

1. TREBALLS PRÀCTICS

2. PREPARACIÓ DE LES PROVES ESCRITES

Sistema de qualificació

El objetivo central de la asignatura es proveer al estudiante de herramientas básicas de análisis económico para poder comprender las posibles influencias del entorno económico sobre la empresa. Este conocimiento es importante para el futuro ingeniero como empleado, como empresario y también como ciudadano.

Se pretende que al terminar la asignatura, el estudiante:

L'avaluació de l'estudiant es farà en base a la seva evolució al llarg del curs i tindrà en comte les notes obtingudes a:

- la prova parcial alliberadora (35%), una part serà teòrica i l'altre pràctica (preguntes conceptuals, problemes, exercicis, comentari de text...).
- l'examen final (45% +, si és necessari, el 35% de recuperació del parcial). Cada una d'aquestes proves tindrà també una part teòrica i una part pràctica (preguntes conceptuals, problemes, exercicis, comentari de text...).
- les pràctiques (20%), obtinguda mitjançant la realització i l'entrega, a les dates previstes, de les tasques que proposa el professor. (No es guardaran les notes de les pràctiques de quadrimestres anteriors dels estudiants repetidors.)

Es pretén que amb la prova parcial (35%), l'estudiant pugui alliberar una part de l'assignatura (veure normes de realització de les proves).

L'examen final constarà doncs de dues parts: una part de recuperació, si és necessari, de l'examen parcial (35%) i una altra part de la resta del temari no avaluat (45%).

La qualificació serà, d'acord amb el que s'ha descrit, una de les dos següents:

$$N_{\text{final 1}} = 0,35 N_{\text{pp}} + 0,45 N_{\text{ef}} + 0,2 N_{\text{pract}}$$

$$N_{\text{final 2}} = (0,35 + 0,45) N_{\text{ef}} + 0,2 N_{\text{pract}}$$

N_{final}: Nota final

N_{ef}: Nota examen final

N_{pp}: Nota prova parcial

N_{pract}: Nota pràctiques

240041 - Economia i Empresa

Normes de realització de les activitats

La prova parcial (35%) tindrà una durada màxima igual a la establerta per l'escola.

La prova final constarà de dues parts:

- Una part (45%) obligatòria per tots els estudiants, que comprendrà la resta del temari no inclòs a l'examen parcial.
- Un altra part (35%), obligatòria pels estudiants que hagin suspès el parcial (nota <4,75). Sempre es tindrà en compte la nota obtinguda a la prova final, tant com si és inferior com superior a la del parcial. Els alumnes que, havent obtingut a l'examen parcial una nota inferior a 4,75, no es presenten a la recuperació d'aquesta part a l'examen final, obtindran una qualificació final de No Presentat.

Totes les proves comprendran una part teòrica i una de pràctica (problemes, exercicis, comentari de text...). S'avisarà a l'alumne que part de cada prova es podrà realitzar amb material de recolzament d'ús individual (calculadora, llibre, guia de treball, apunts, etc.) i que part sense material de recolzament.

Bibliografia

Bàsica:

Mankiw, N. Gregory. Principios de economía. 5a ed. Madrid: Cengage Learning, 2009. ISBN 9786074810349.

Krugman, Paul R. Fundamentos de economía. Barcelona: Reverté, 2008. ISBN 9788429126334.

Charles, Eduard ; Frederic Horta ; Raquel Perales ; Lucas Van Wunnik. Economía & empresa: programa, fitxes, exercicis i aplicacions. 2012. Barcelona: Imatge. Serveis Gràfics de Copisteria - També disponible a ATENEA, 2012.

Complementària:

Johnson, Gerry. Dirección estratégica. 7a ed. Madrid: Prentice Hall, 2006. ISBN 9788420546186.

Altres recursos:

- Les transparències, diapositives, presentacions, fotocòpies, etc. que utilitza el professor durant les classes estaran a disposició de l'estudiant a l'Atenea.
- Els enunciats dels treballs i els textos a comentar estaran a disposició de l'estudiant a l'Atenea.